

РЕЦЕНЗИЯ

за

научната и образователна степен “доктор по политология”

на **СТАНИСЛАВ БОРИСОВ БАЧЕВ**

Политически науки, професионално направление 3.3

от доцент д-р Дарина Григорова Григорова

Тема на дисертацията:

Отношенията ЕС-Русия – политика и енергетика в началото на XXI век

1. Данни за дисертанта

Станислав Борисов Бачев е бакалавър по История (ШУ “Константин Преславски” и магистър по бизнес администрация и мениджмънт (ВСУ “Черноризец Храбър”. Участва в проект по разработка и реализация на ролева игра за учебен час по История. Проявява творчески и професионален интерес към историческа възстановка на средновековни атрибути. Комбинира хуманитарни и прагматични познания, което се отразява на дисертационния му труд.

3. Публикации по темата на дисертацията

Дисертантът има три публикации по темата на изследването си, една на български и две на английски език.

4. Основни характеристики на дисертационния труд

Отношенията ЕС-Русия – политика и енергетика в началото на XXI век

Структура, обем, библиографска база, подход, цели на дисертацията

Дисертацията на Станислав Бачев се състои от три глави, увод и заключение с общ обем 178 с. Използваната литература е от 45 основни заглавия на български, руски и английски език, както и от 180 обзорни статии по темата на български, английски, руски, украински, немски и испански език.

– интердисциплинарен подход на изследването, оправдан от границите на темата, както и хронологично-тематичен структуриран текст;

– основната цел е анализът на дихотомията ЕС-Русия от гледна точка на енергетиката и влиянието ѝ върху геополитическата карта и баланс в международните отношения от началото на XXI век;

– основната теза на дисертанта е показването на прагматичната неизбежност на взаимноизгодното сътрудничество на ЕС с Русия, като полето на изследването е “източното разширяване на ЕС” и постсъветското стабилизиране на Руската федерация при Владимир Путин.

Глава първа: *ЕС и Русия в началото на XXI век*, е разделена на три параграфа. В кратката историческа ретроспекция е препоръчително да се проследи докога за Русия е валиден проектът “голяма Европа” и кога става актуален този за “голяма Евразия”.

Наблюдението на автора за полския фактор в “източното разширяване” на ЕС е мотивирано и анализира връзката с украинския и беларуския геополитически сегмент извън ЕС със съответните им специфики.

Направен е геополитически анализ на “източното партньорство” и военното разширение на ЕС и НАТО в посока Изток – постсоциалистически и постсъветски вектори.

Заслужено внимание е обърнато на ключовата точка – Калининград, малкото звено, което поставя “източното партньорство” под руски контрол на източноевропейска територия.

Проследява се ролята на централизираната държавна власт във възстановяването на Русия като местна специфика.

Глава втора: *Предизвикателствата пред ЕС и Русия: цветните леволуции и грузинската война* е фокусирана на цветните преврати и специфичните им особености в Грузия и Украйна. Авторът определя геополитическата диотомия ЕС/Русия като “вълнообразно напрежение” (“посока, интензитет, форма на отношения”).

Фиксират се разнообразните методи на американско геополитическо и икономическо влияние в постсъветското пространство и в цветните преврати – “оранжевият” (първият майдан в Украйна) и грузинският. Анализира се “балканският коридор” като част от цветната схема в усвояването на постсъветските републики.

Глава трета: *Политически предизвикателства – енергийната сигурност в отношенията ЕС-Русия*, е концентрирана върху периода на конфронтация (2013–2016) на украински терен. Уловена е психоисторическата характеристика на Русия (с. 134).

5. Научни приноси

Въвеждане на свой понятиен политологичен апарат: термините “вълна”, “вълнообразно напрежение” за развитието на политическите кризи (“цветни революции” и “майдан”) и “фактор на стратегически интерес” – геополитически и геоенергетически, като допълнение на (надеждност на доставките, цена и екологичност). Последният напомня шахматния термин “гамбит”, тоест, жертва на икономическо качество (изгода) с цел стратегическа полза.

6. Заключение

Дисертационният труд на **Станислав Борисов Бачев** отговаря на изискванията за получаване на научната и образователна степен “ДОКТОР” по политология, политически науки, професионално направление 3.3.

Рецензент:

София, 30 април 2018 г.

Доц. д-р Дарина Григорова